BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Број: ЈН2-03-07-1-1986-7/21
Мостар, 12.08.2021. године

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, филијала Мостар рјешавајући по жалби потенцијалног понуђача Градпром д.о.о. Србац од 12.07.2021. године, заступаног по пуномоћнику Мили Антонићу адвокату из Бања Луке, изјављеној на Тендерску документацију од 08.07.2021. године, у поступку јавне набавке – Услуге сервиса фискалних каса и одржавање рачунарске опреме и испоруке резервних дијелова, уговорног органа КЈКП „Рад“ д.о.о. Сарајево, на основу члана 93. став (7), члана 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама (“Службени гласник БиХ” број 39/14), на сједници Вијећа I одржаној дана 12.08.2021. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. **Усваја се жалба** потенцијалног понуђача „Градпром“ д.о.о. Србац, заступаног по пуномоћнику Мили Антонићу, адвокату из Бања Луке, **и поништава се:**
   Тендерска документација у поступку јавне набавке - Услуге сервиса фискалних каса и одржавање рачунарске опреме и испоруке резервних дијелова 08.07.2021. године, заједно са Обавјештењем о набавци број: 83-1-2-196-3-84/21 од 09.07.2021. године објављеном на Порталу јавних набавки.
2. Усваја се захтјев жалиоца за накнаду трошкова састава предметне жалбе, изјављене по пуномоћнику/адвокату Мили Антонићу из Бања Луке у износу од 658,12 КМ, док се у преосталом дијелу постављени захтјев жалиоца одбија као неоснован.
3. Обавезује се Уговорни орган КЈКП „Рад“ д.о.о. Сарајево да жалиоцу „Градпром“ д.о.о. Србац, заступаном по пуномоћнику Мили Антонићу, адвокату из Бања Луке, исплати износ од 658,12 КМ у року од 15 дана од дана пријема овог Рјешења.
4. О повратy средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка овај орган донијет ће посебно рјешење.

Образложење

Уговорни орган КЈКП „Рад“ д.о.о. Сарајево (у даљњем тексту: уговорни орган) покренуо је отворени поступак јавне набавке - Услуге сервиса фискалних каса и одржавање рачунарске опреме и испоруке резервних дијелова, за који је Обавјештење о набавци број: 83-1-2-196-3-84/21 објављено на Порталу јавних набавки дана 09.07.2021. године.

На Тендерску документацију у предметном поступку јавне набавке, жалбу је изјавио потенцијални понуђач Градпром д.о.о. Србац, заступан по пуномоћнику Мили Антонићу адвокату из Бања Луке (у даљњем тексту: жалилац), коју је уговорни орган, поступајући у складу с чланом 100. став (5) Закона о јавним набавкама прослиједио овом органу, код кога је запримљена дана 21.07.2021. године.

Наведена жалба је комплетирана уплатом накнаде за покретање жалбеног поступка дана 29.07.2021. године.

Жалилац у жалби наводи:

„Уговорни орган дана 09.07.2021. године на Порталу јавних набавки објавио је обавјештење о набавци и тендерску документацију. Жалитељ је са Портала јавних набавки преузео предметну тендерску документацију.

Тендерском документацијом прописано је:

„5. Подаци о поступку јавне набавке

5.1. Врста поступка јавне набавке: Отворени поступак

5.2. Процијењена вриједност јавне набавке (без укљученог ПДВ) : 20.000,00 КМ (очекивана годишња вриједност набавке)/60.000,00 КМ (очекивана вриједност оквирног споразума)

5.3. Врста уговора о јавној набавци: Вршење услуга сервиса фискалних каса и услуга одржавања рачунарске опреме и испорука резервних дијелова

5.4. Оквирни споразум: **Да**

5.5. Период на који се закључује уговор/оквирни споразум: 3 године

Даље је тендерском документацијом прописано:

„12.3. Техничка и професионална способност

Понуђач је дужан у сврху доказивања техничке и професионалне способности испунити сљедеће минималне услове:

c) Да испуњава услове техничке и професионалне способности тражене чланом 48. став (2) Закона о јавним набавкама, о уредно извршеним уговорима;

d) Да испуњава услове техничке и професионалне способности тражене чланом 50. Закона о јавним набавкама;

У сврху доказивања горе наведених услова потребно је доставити сљедеће документе:

a) Доказ о уредном извршењу уговора који су у вези са предметом набавке у форми списка извршених уговора уз потврде коју дају друге уговорне стране о реализацији:

Доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3)

године чији предмет је одржавање рачунарске опреме појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ. У случају да се такве потврде не могу добити од уговорне стране вриједи изјава привредног субјекта о уредно извршеним уговорима, уз предочавање доказа о учињеним покушајима да се такве потврде осигурају - *оригинали или овјерене копије;*

Потврда о уредно извршеним уговорима мора садржавати сљедеће податке:

a. назив и сједиште уговорних страна или привредних субјеката
b. предмет уговора
c. вриједност уговора
d. вријеме и мјесто извршења уговора
e. наводе о уредно извршеним уговорима

- Доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање фискалних уређаја појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ. У случају да се такве потврде не могу добити од уговорне стране вриједи изјава привредног субјекта о уредно извршеним уговорима, уз предочавање доказа о учињеним покушајима да се такве потврде осигурају - *оригинали или овјерене копије;*

Потврда о уредно извршеним уговорима мора садржавати сљедеће податке:

f. назив и сједиште уговорних страна или привредних субјеката
g. предмет уговора
h. вриједност уговора
i. вријеме и мјесто извршења уговора
j. наводе о уредно извршеним уговорима

е) Изјава понуђача о посједовању минимално пет (5) оспособљених сервисера за пружање услуга сервисирања фискалних уређаја.

f) Изјаву понуђача о посједовању минимално пет (5) оспособљених сервисера који су овлаштени за сервисирање "Тремол" фискалних уређаја. Уз изјаву потребно је да се доставе обичне копије цертификата сервисера."

Наведене одредбе тендерске документације сачињене су супротно одредбама Закона о јавним набавкама и подзаконским актима.

Из горе наведеног неспорно се закључује да процијењена вриједност набавке износи 60.000,00 КМ, планира се закључивање оквирног споразума на период од 3 године а уговорни орган од потенцијалних понуђача захтијева достављање доказа о реализацији два уговора минималне вриједности од по 20.000,00 КМ.

У вези постављеног услова да понуђачи доставе доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање рачунарске опреме

појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ и доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање фискалних уређаја појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ, истим су постављени услови који нису сразмјеми предмету набавке чиме је поступио супротно одредбама члана 44. став (3) ЗЈН којим је прописано: "Минимум квалификационих услова које уговорни орган одреди за кандидате/понуђаче, као и документи који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјеми предмету јавне набавке и у складу с њим" и супротно одредбама члана 7. став (4) и (6) Упуства за припрему модела стандардне тендерске документације и понуда (примјена упутства је прописана одредбама члана 53. став (4) ЗЈН) којим је прописано:

„Ако уговорни орган од кандидата/понуђача као доказ техничке и професионалне способности тражи попис уговора, сматра се даје услов:

a) у вези са предметом набавке, односно групом предмета набавке, ако се тражи доказ о извршењу истог или сличног, односно истих или сличних уговора као Стоје предмет набавке, односно лот, те

b) сразмјеран предмету набавке, односно лоту, у сљедећим случајевима:

1) када се тражи доказ о извршењу једног уговора, ако његов износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота;

2) када се тражи доказ о извршењу више уговора, ако њихов збирни износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота.

(6) У случају поступака јавне набавке с намјером закључивања оквирног споразума у смислу ст. (4) и (5) овога члана, **минимални услови способности кандидата/понуђача које се захтијевају морају бити сразмјеми процијењеној вриједности подијељеној с бројем година за које се склапа оквирни споразум** или бројем уговора за које се предвиђа да ће се закључити на основу оквирног споразума.

Наведеним поступањем постављени су услови који нису сразмјеми предмету јавне набавке, односно услови који имају ограничавајући карактер на конкуренцију, чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 44. став (3) ЗЈН и 7. став (4) и (6) Упуства за припрему модела стандардне тендерске документације.

Уговорни орган могао је захтијвати достављање доказа о реализацији једног уговора минималне вриједности 20.000,00 КМ, никако два. (процијењена вриједност набавке 60.000,00 КМ/3 *број година на који се закључује оквирни споразум=20.000,00 КМ.

Даље, тендерском документацијом прописано је:

2. „Вријеме одазива на сервисну интервенцију

Максимално допуштено вријеме одазива је 24 сати. Максималан број бодова [10] ће се додијелити добављачу који је понудио најкраће вријеме одазива на сервисну интервенцију, док ће други добављачи стога добити мањи број бодова у складу са сљедећом скалом бодова:

a) Одазив у року од 0 - 4 сата: 10 бодова
b) Одазив у року од 4h 1мин - 8 сати: 7 бодова
c) Одазив у року од 8h 1мин - 12 сати: 5 бодова

d) Одазив у року од 12h 1мин - 16 сати: 3 бода

e) Одазив у року од 16h 1мин - 24 сата: 1 бод

[10] - број бодова који је додијељен добављачу који је понудио најкраће вријеме одазива на интервенцију

У случају да у поступку набавке, гдје се понуде вреднују по критерију економски најповољнија понуда у коначном скору имамо двије понуде са истим бројем бодова, предност се даје понуди која према критерију цијена је понудила мању цијену, те ће уговор бити додјељен тој понуди."

Уговорни орган кроз покритериј за оцјену понуда бодује "вријеме одзива" .

Наведене одредбе сачињене су супротно одредбама члана 3. став (1) Закона о јавним набавкама којим је прописано: "Уговорни орган дужан је да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези с предметом набавке и његовом сврхом."

Уговорни орган има, на закону засновану, могућност да одреди рок завршетка одређеног посла, отклањања квара у конкретном случају, међутим спорно је оно што је уговорни орган одредио као рок одзива на позив. Бодовање наведеног рока није у вези са предметном набавке.

Предмет набавке је одржавање и уговорном органу је нарочито битан рок завршетка посла поправке. У којем року ће се извођач радова одазвати на позив и почети оправку није битан елемент уговора, нити је у вези са предметом набавке.

Да поједноставимо, одређени понуђач се може одазвати на позив у року од сат времена и квар отклонити у року од 44 сата, док се други понуђач може одазвати позиву у року од пет сати а квар отклонити у року од 8 сати.

Дакле, наведени поткритериј није у складу са природом и сврхом предмета набавке чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 64. Закона.

Даље, уговорни орган води један поступак набавке за сервисирање фискалних уговора и сервисирање рачунара и планира да закључи један оквирни споразум са једним пружаоцем услуга.

Чланом 3. став (1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ", број 39/14) прописано је да је уговорни орган дужан да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима / понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, са циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези са предметом набавке и његовом сврхом. Чланом 54. став (1) ЗЈН прописано је да техничке спецификације морају свим кандидатима / понуђачима омогућити једнак и недискриминирајући приступ надметању. Уколико би потпуно различите предмете набавке спајао у јединствен поступак набавке (нпр. набавка аутомобила и канцеларијског материјала, или каон а примјер у овом случају , уговорни орган повриједио је цитиране законске одредбе, јер се на овај начин ограничава конкуренција на (рјеђе) понуђаче који су регистровани за сервисирање и фискалих уређаја и рачунара. Дакле, уговорни орган незаконито је ограничио конкуренцију.

Даље, чланом 2. став (1) тачка т) ЗЈН лот је дефинисан као дио предмета набавке, настао

као резултат дијељења предмета набавке у посебне, сродне цијелине, које се као такве означавају у тендерској документацији. Из цитираног члана произлази да се само сродни предмети набавки могу подијелити на лотове, односно да нпр. клима-уређаји, грijалице, ИТ опрема (рачунари и рачунарска опрема), одржавање и си. не представљају сродне предмете набавке, јер ови предмети набавке на тржишту обично имају различите категорије добављача, те их набављају - одржавају/сервисирају различите категорије добављача, те овакво груписање предмета набавке није одговарајуће, с аспекта остваривања правичне конкуренције.

С обзиром на наведено, мишљења смо да сервисирање фискалних уређаја и рачунара. треба посматрати и проводити као два одвојена поступка набавке.

Тендерска документација не садржи ознаку и назив из JPJH-a чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 53. став (3) тачка ц) Закона о јавним набавкама. Приликом одређивања предмета набавке потребно је узети у обзир и Јединствени рјечник јавних набавки (JPJH), гдје су по кодовима груписане робе, услуге и радови.

У обрасцу за цијену понуде наведеноје:

		Јединична цијена без ПДВ-а	**Јединична цијена са ПДВ-ом**
1.	Услуге иницијалне фискализација и конфигурација ГПРС терминала		
2.	Услуге дефискализација фискалног уређаја		
3.	Услуге накнадне фискализација фискланог уређаја		
4.	Услуга накнадне обука радника за рад с фискалним уређајем		
5.	Услуге дефектације фискалног уређаја у сервису		
6.	Услуге „ресет типа П“ и „ресет типа Ц“		
7.	Услуге сервиса фискалних уређаја		
8.	Годишњи технички преглед уређаја сукладно Закону о фискализацији		
9.	Услуге идентификација квара рачунарске опреме		
10.	Услуге сервиса техничар рачунарска опрема		
11.	Услуге сервиса инжењер рачунарска опрема		

Из наведеног је видљиво да исти не садржи количинске спецификације за одржавање уређаја чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 53. став (3) тачка д) Закона о јавним набавкама. Образац за цијену понуде не садржи ни мјерне јединиц. еНа

основу овако сачињеног обрасца немогуће је дати понуду.

Из наведених разлога жалитељ улаже жалбу на тендерску документацију, од уговорног органа тражи да се, у складу са чланом 110. ЗЈН, поступак јавне набавке обустави, жалба усвоји, одлучити о накнади трошкова састава предметне жалбе, усвоји захтјев жалитеља за надокнду трошкова састава жалбе у износу од 1.053,00 КМ, тендерска документација уреди у складу са законским прописима,да уговорни орган износ од 1.053,00 КМ у року од 15 дана од дана доношења одлуке по жалби уплати на жиро рачун жалитеља који се води код „НЛБ Банка" а.д. Бања Лука број: 562- 01080872831-46.

Уколико уговорни орган не усвоји ову жалбу, предлаже да исту, у законом прописаном року, достави на разматрање Уреду за разматрање жалби БиХ, те предлаже да Уред за разматрање жалби,након запримања и разматрања ове жалбе исту усвоји, наложи Уговорном органу да жалитељу надокнади трошкове за састав жалбе, наложи поврат уплаћене накнаде за вођење жалбеног поступка и донесе:

Рјешење

1) Жалба се усваја.
2) Поништава се тендерска документација за пружање услуга „Одржавања (сервисирања) фискалних уређаја и рачунарске опреме" заједно са обавјештењем о набавци број: 83-1-2-196-3- 84/21 објављени на Порталу јавних набавки дана 09.07.2021. године,
3) Усваја се захтјев Жалитеља за накнаду трошкова састава предменте жалбе у износу од 720,00 КМ, паушал 25% у износу од 180,00 КМ, ПДВ 17% у износу од 153,00 КМ, укупно 1.05300 КМ.
4) Обавезује се Уговорни орган КЈКП „РАД" д.о.о. Сарајево да жалитељу „Градпром" д.о.о. Србац , заступаном по пуномоћнику Антонић Мили, адвокату из Бања Луке, исплати износ од 1.053,00 КМ у року од 15 дана од дана пријема овог Рјешења уплатом на жиро рачун жалитеља који се води код „НЛБ Банка" а.д. Бања Лука број: 562-01080872831-46.
5) Усваја се захтјев за поврат уплаћених средстава на име накнаде за покретање жалбеног поступка у износу од 500,00 КМ и налаже Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине да жалитељу изврши поврат уплаћене накнаде за вођење жалбеног поступка уплатом на жиро рачун жалитеља који се води код „НЛБ Банка" а.д. Бања Лука број: 562-01080872831-46.

Обзиром да жалитељ не располаже са инструкцијом за уплату таксе, доказ о плаћеној административној такси на жалбу, у износу прописаном чланом 108. ЗЈН, жалитељ ће доставити Канцеларији за разматрање жалби по позиву да употпуни жалбу у року који одреди овај орган.

Прилог: Пуномоћ за заступање, ПДВ број, Актуелни извод из судског регистра

Трошковник:

1..... Састав жалбе 720,00 КМ, сходно тар. бр. 2 АТ РС (240 бодова + 120 бодова - увећано за 50% за састав правног лијека)

2..... Паушал 25% 180,00 КМ, сходно тар. бр. 12 АТ РС
3. ПДВ 17% .....153,00 КМ
УКУПНО .....1.053,00 КМ“

Уговорни орган у изјашњењу на жалбу наводи:

„У продужетку Вам достављамо изјашњење на жалбу потенцијалног понуђача Градпром д.о.о Србац заступаног по пуномоћнику Антонић Мили, адвокату из Бања Луке, која је поднесена на тендерску документацију за вршење услуга сервиса фискалних каса и услуга одржавања рачунарске опреме и испоруку резервних дијелова број обавјештења о набавци: 83-1-2-196-3-84/21 од дана 09.07.2021. године.

Жалба је достављена дана 13.07.2021. године, те је Уговорни орган исту оцјенио као благовремену, допуштену и изјављену од овлаштене особе.

Такођер, у прилогу Вам достављамо комплетну документацију у вези са поступком против којег је изјављена жалба, у складу са чланом 100. Закона о јавним набавкама БИХ (“Службени гласник БиХ”, број 39/14).

Жалитељ је навео сљедеће жалбене наводе:

1. *Жалитељ је изнио жалбене наводе спрам тачке 12.3. Тендерске документације (Техничка и професионална способност), те сматра да су постављени услови који нису сразмјерни предмету јавне набавке, односно услови који имају ограничавајући карактер на конкуренцију, чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члану 44. став (3) ЗЈН БИХ и 7. став (4) и (б) Упуства за припрему модела стандардне тендерске документације.*

Уговорни орган је поступио у складу са тачком 7. став (4б) алинеја (2), а у вези са ставом (б) исте тачке Упутства из чега јасно произилази даје Уговорни орган дужан одредити **минималне услове** приликом израде тендерске документације, а што би у конкретном предмету значило да минимални збирни износ за два уговора износи: 20.000,00 КМ, међутим уговорни орган нити законом нити подзаконским актима није ограничен да поставља и веће вриједности од минималних које су импаративне, с тим да мора посветити пажњу да укупни збир тражених уговора не прелази укупну процијењену вриједност набавке. Жалитељ овим жалбеним наводом покушава вјешто заобићи чињеницу да је збир захтјеваних уговора (доказа о извршеним уговорима) у границама укупне процјење вриједности набавке која за оквирни споразум износи: 60.000,00 КМ без ПДВ-а., те је сходно наведеном овај жлабени навод оцјењен као апсолутно **неоснован.**

Доказ: Тендерска документација 09.07.2021. године

2. *Жалитељ је изнио жалбене наводе спрам подкритерија за оцјену понуда "вријеме одазива на сервисну интервенцију " из тачке 19. Тендерске документације, те сматра да су наведене одредбе сачињене у супротности са одредбама члана 3. став (1) Закона о јавним набавкама БИХ.*

Уговорни орган је одредио критериј за додјелу уговора у складу са чланом 64. Став (2) Закона о јавним набавкама БИХ а који гласи:

"Уговорно тијело дужно је критериј економски најповољније понуде разрадити у тендерској документацији, на начин да утврди и детаљно разради поткритерије за оцјену сукладно с природом и сврхом конкретног предмета набаве. **Поткритерији могу бити: квалитета предмета набаве, цијена, техничка способност предмета набаве, функционалне и еколошке особине, оперативни трошкови, економичност, постпродајни сервис и техничка помоћ, рок испоруке или рок за извршење и си., уз обвезу да се у тендерској документацији утврди прецизна методологија вредновања сваког поткритерија".**

Сходно напријед цитираном, а у вези са тачком 19. Тендерске документације Уговорни орган је одредио подтритериј који је у складу са законом те је дата прецизна методологија вредновања захтјеваног поткритерија. Оваким жалбеним наводом жалитељ покушава тендерску документацију прилагодити себи, а што би имало ограничавајући карактер за остале потенцијалне понуђаче. Жалитељ такођер није понудио нити један доказ за тврдње које истиче у овом као и осталим жалбеним наводима, а исто је дужан учинити у складу са чланом 102. Закона о јавним набавкама БИХ.

Доказ: Тендерска документација од 09.07.2021. године;

3. *Жалитељ је изнио жалбени навод спрам самог поступка јавне набавке, те је "мишљења да сервисирање фискалних уређаја и рачунара. треба посматрати и проводити као два одвојена поступка набавке "*

Уговорни орган на основу Закона о јавним набавкама БИХ посједује дискредиционо право да проводи поступке јавних набавки у складу са својим потребама. Предметни поступак јавне набавке је планиран Планом јавних набавки за 2021. годину на наведени начин из разлога јер су услуге сервисирања фискалних уређаја и рачунара уско везане и недјељиве. Предметни поступак јавне набавке је на исти начин провођен и 2018. године те нити један понуђач као ни надлежене институције нису имале сличних примједби. Надаље жалитељ није понудио нити један доказ којима доказује своје тврдње, а што је дужан учинити у складу са чланом 102. Закона о јавним набавкама БИХ, већ је понудио паушалне наводе којима директно нарушава дискредициона права уговорног органа. Мишљења смо да потенцијални понуђач оваким жалбеним наводима покушава тендерску документацију прилагодити себи, а што би за посљедице имало ограничење других потенцијалних понуђача, док би уговорни орган добио неквалитетне услуге које се неби могле извршавати у захтјеваним роковима. Сходно наведеном овај жалбени навод је **неоснован.**

Доказ: Тендерска документација од 09.07.2021. године;

4. *Жалитељ је изнио жалбене наводе спрам садржаја тендерске документације, те наводи да „ Тендерска документација не садржи ознаку и назив из JPJH-а чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама Члана 53. став (3) тачка ц) Закона о јавним набавкама*

Уговорни орган сматра да је овај жалбени навод **неоснован** из разлога јер су у тачки 6. Тендерске документације децидно наведени ознака и назива из JPJH-а, те је очигледно да се ради о паушалним наводима жалитеља.
Доказ: Тачка 6. Тендерске документације од 09.07.2021. године;

5. *Жалитељ је изнио жалбене наводе спрам Обрасца за цијену понуде, те је навео да исти не садржи количинске спецификације за одржавање уређаја чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама Члана 53. став (3) тачка д) Закона о јавним набавкама БиХ. Образац за цијену понуде не садржи ни мјерне јединице, те немогуће дати понуду.*

Уговорни орган је поступио у складу са тачком 4. став (5) Упутства, а у којој је нормирано да у изузетним случајевима када уговорни орган није у могућности дефмисати ни тачну ни оквирну количину предмета набавке, онда се одређује максималан износ предвиђен за оквирни споразум са пописом роба или услуга које ће се набављати, али да сви уговори закључени на темељу оквирног споразума збирно не могу прећи утврђени максимални износ оквирног споразума. Надаље у тачки 25. ТД је децидно наведено да ће се оквирни споразум закључивати на вриједност процијењене вриједности јавне набавке, а која износи: 60.000,00 КМ без ПДВ-а, са планираним годишњим уговорима у износу од 20.000,00 КМ без ПДВ-а. Сходно наведеном овај жалбени навод је оцјењен као **неоснован,** те је образац за цијену понуде припремљен у складу са законом и подзаконским актима.

Доказ: Тендерска документација од дана 09.07.2021. године;

Посебно истичемо да је код овог жалитеља упитна и активна легитимација која је јасно дефинисана у члану 97. Закона о јавним набавкама БИХ, а као разлог таквог става истичемо да жалитељ није регистрован за обављање дјелатности која се односи на предметну јавну набавку.

Доказ: Извод из судског регистра од 05.02.2020. године;

Жалитељ такође поставља захтјев за накнаду трошкова састава ове жалбе у износу од: 1.053,00 КМ са урачунатим ПДВ-ом.

Уговорни орган сматра да овај захтјев није основан, будући да члан 105., став (1) Закона о управном поступку БиХ јасно прописује да:

"Свака странка сноси, по правилу, сама своје трошкове проузроковане поступком, као што су трошкови долажења, губљења времена, издаци на таксе, правно заступање и стручно помагање." Даље, став (5) истог члана прописује да:

"Трошкови за правно заступање надокнађују се само у случајевима кад је такво

заступање било нужно и оправдано".

Из свега наведеног се може закључити даје Уговорни орган сачинио тендерску документацију у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ и подзаконским актима. Будући да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлаштене особе али неоснована, прослиједујемо је Уреду за разматрање жалби, а све у складу са одредбама Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ", број 39/14)."

Овај орган је у складу са чланом 94. став (3) Закона о јавним набавкама актом број: ЈН2-03-07-1-1986-4/21 од 22.07.2021. године доставио жалиоцу изјашњење уговорног органа ради евентуалног изјашњења на исто. Жалилац није доставио одговор на изјашњење уговорног органа.

Жалба је дјелимично основана.

Поступајући по жалби у жалбеном поступку пред овим органом, изведени су докази на основу прегледа достављеног материјала, те је извршена анализа сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак.

У **првом жалбеном наводу** жалилац наводи да је вези постављеног услова да понуђачи доставе доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање рачунарске опреме појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ и доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање фискалних уређаја појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ, истим су постављени услови који нису сразмјерни предмету набавке чиме је поступио супротно одредбама члана 44. став (3) ЗЈН којим је прописано: "Минимум квалификационих услова које уговорни орган одреди за кандидате/понуђаче, као и документи који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјерни предмету јавне набавке и у складу с њим" и супротно одредбама члана 7. став (4) и (6) Упуства за припрему модела стандардне тендерске документације и понуда.

Уговорни орган у изјашњењу наводи да је уговорни орган поступио у складу са тачком 7. став (4б) алинеја (2), а у вези са ставом (6) исте тачке Упутства из чега јасно произилази да је уговорни орган дужан одредити **минималне услове** приликом израде тендерске документације, а што би у конкретном предмету значило да минимални збирни износ за два уговора износи: 20.000,00 КМ, међутим уговорни орган нити законом нити подзаконским актима није ограничен да поставља и веће вриједности од минималних које су импаративне, с тим да мора посветити пажњу да укупни збир тражених уговора не прелази укупну процијењену вриједност набавке. Жалитељ овим жалбеним наводом покушава вјешто заобићи чињеницу да је збир захтјеваних уговора (доказа о извршеним уговорима) у границама укупне процјење вриједности набавке која за оквирни споразум износи: 60.000,00 КМ без ПДВ-а, те је сходно наведеном овај жлабени навод оцјењен као апсолутно неоснован.

Овај орган је увидом у тендерску документацију предметног поступка јавне набавке утврдио да је уговорни орган тачком 5.5. ТД за предметни отворени поступак јавне набавке прописао закључење оквирног споразума на 3 године, да је у тачки 5. ТД наведена процијењена вриједност јавне набавке на износ од 60.000,00 КМ без ПДВ-а, годишње 20.000,00 КМ без ПДВ-а, а што је уврђено и Одлуком о покретању предметног поступка јавне набавке број: 05-03-04-10538/21 од 28.06.2021. године и обавјештењем о набавци број: 82-1-2-196-3-84/21 од 09.07.2021. године објављеном на Порталу јавних набавки.

Даљим увидом у тендерску документацију овај орган је утврдио да је уговорни орган у тачки 12.3. (Техничка и професионална способност) прописао слиједеће:

„Понуђач је дужан у сврху доказивања техничке и професионалне способности испунити сљедеће минималне услове:

ц) Да испуњава услове техничке и професионалне способности тражене чланом 48. став (2) Закона о јавним набавкама, о уредно извршеним уговорима;
д) Да испуњава услове техничке и професионалне способности тражене чланом 50. Закона о јавним набавкама;

У сврху доказивања горе наведених услова потребно је доставити сљедеће документе:
д) Доказ о уредном извршењу уговора који су у вези са предметом набавке у форми списка извршених уговора уз потврде коју дају друге уговорне стране о реализацији:

- Доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање рачунарске опреме појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ. У случају да се такве потврде не могу добити од уговорне стране вриједи изјава привредног субјекта о уредно извршеним уговорима, уз предочавање доказа о учињеним покушајима да се такве потврде осигурају - *оригинали или овјерене копије;*

Потврда о уредно извршеним уговорима мора садржавати сљедеће податке:

a. назив и сједиште уговорних страна или привредних субјеката
b. предмет уговора
c. вриједност уговора
d. вријеме и мјесто извршења уговора
e. наводе о уредно извршеним уговорима

- Доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање фискалних уређаја појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ. У случају да се такве потврде не могу добити од уговорне стране вриједи изјава привредног субјекта о уредно извршеним уговорима, уз предочавање доказа о учињеним покушајима да се такве потврде осигурају - *оригинали или овјерене копије;*

Потврда о уредно извршеним уговорима мора садржавати сљедеће податке:

f. назив и сједиште уговорних страна или привредних субјеката
g. предмет уговора
h. вриједност уговора
i. вријеме и мјесто извршења уговора
j. наводе о уредно извршеним уговорима

е) Изјава понуђача о посједовању минимално пет (5) оспособљених сервисера за пружање услуга сервисирања фискалних уређаја.

ф) Изјаву понуђача о посједовању минимално пет (5) оспособљених сервисера који су овлаштени за сервисирање "Тремол" фискалних уређаја. Уз изјаву потребно је да се доставе обичне копије цертификата сервисера."

Чланом 44. став (3) Закона о јавним набавкама прописано је слиједеће:
„Минимум квалификационих услова које уговорни орган одреди за кандидате/ понуђаче, као и документи који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјерни предмету јавне набавке и у складу с њим. Постављени услови не смију имати ограничавајући карактер на конкуренцију и морају бити јасни и прецизни."

Чланом 7. Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда („Службени гласник БиХ" број: 90/14 и 20/15) прописано је:
(1) Уговорни орган одређује услове финансијске и/или техничке и професионалне способности кандидата/понуђача у случају када је задовољење тих услова нужна основа за оцјену способности кандидата/понуђача за извршење одређеног уговора.
(2) Ако уговорни орган одређује услове финансијске и/или техничке и професионалне способности, тада мора од кандидата/понуђача тражити да задовоље минималне услове финансијске и/или техничке и професионалне способности.
(3) Обим информација и минимални услови финансијске и/или техничке и професионалне способности који се захтијевају за одређени уговор морају бити у вези са предметом набавке и сразмјерни предмету набавке, односно лоту.
(4) Ако уговорни орган од кандидата/понуђача као доказ техничке и професионалне способности тражи попис уговора, сматра се да је услов:
а) у вези са предметом набавке, односно групом предмета набавке, ако се тражи доказ о извршењу истог или сличног, односно истих или сличних уговора као што је предмет набавке,односно лот, те
б) сразмјеран предмету набавке, односно лоту, у слиједећим случајевима:
1) када се тражи доказ о извршењу једног уговора, ако његов износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота;
2) када се тражи доказ о извршењу више уговора, ако њихов збирни износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота.
(5) Ако уговорни орган од кандидата/понуђача као доказ финансијске способности

тражи висину укупног промета, сматра се да је услов сразмјеран предмету набавке, односно лоту ако тражена висина не прелази двоструки износ процијењене вриједности набавке, односно процијењене вриједности појединог лота.
(6) У случају поступака јавне набавке с намјером закључивања оквирног споразума у смислу ст. (4) и (5) овога члана, минимални услови способности кандидата/понуђача које се захтијевају морају бити сразмјерни процијењеној вриједности подијељеној с бројем година за које се склапа оквирни споразум или бројем уговора за које се предвиђа да ће се закључити на основу оквирног споразума.
(7) Изузетно од ст. (2) до (5) овога члана, у оправданим околностима које морају бити везане уз ризике који произилазе из природе радова, услуга или робе који су предмет набавке, уговорни орган може захтијевати и више услова финансијске и/или техничке и професионалне способности, при чему је у тендерској документацији дужан детаљно образложити те околности.

Неспорно је да је чланом 44. став (3) Закона о јавним набавкама прописано да уговорни орган одређује минимум квалификационих услова за кандидате/ понуђаче, као и да документи који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјерни предмету јавне набавке и у складу с њим, те да је чланом 7. став (6) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда прописано да у случају поступака јавне набавке с намјером закључивања оквирног споразума у смислу ст. (4) и (5) овога члана, минимални услови способности кандидата/понуђача које се захтијевају морају бити сразмјерни процијењеној вриједности подијељеној с бројем година за које се склапа оквирни споразум или бројем уговора за које се предвиђа да ће се закључити на основу оквирног споразума.
Ставом (4) члана 7. Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда прописана је сразмјерност у односу на предмет јавне набавке, односно прописано је да када се тражи доказ о извршењу једног уговора, ако његов износ није виши од **процијењене вриједности набавке**, односно од процијењене вриједности појединог лота или када се тражи доказ о извршењу више уговора, ако њихов збирни износ није виши од **процијењене вриједности** набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота.

На основу наведених одредби Закона и подзаконског аката, овај орган је неспорно утврдио да уговорни орган није поступио у складу са чланом 44. став (3) Закона о јавним набавкама, односно у складу са чланом 7. став (4) и (6) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, јер је тачком 12.3. (Техничка и професионална способност) тражио услове и доказе за техничку и професионалну способност (Доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање рачунарске опреме појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ и доказ о уредном извршењу најмање једног (1) уговора у посљедње три (3) године чији предмет је одржавање фискалних уређаја појединачне вриједности од најмање 20.000,00 КМ), која укупно износи најмање 40.000,00 КМ, а што није у складу са чланом 7. став (6) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда којим је прописано да у случају поступака јавне набавке с намјером закључивања оквирног споразума, минимални услови способности кандидата/понуђача које се захтијевају **морају бити сразмјерни процијењеној вриједности подијељеној с бројем година за које се**

склапа оквирни споразум или бројем уговора за које се предвиђа да ће се закључити на основу оквирног споразума.

Сагласно наведеном, очигледно је да је уговорни орган могао тражио услове и доказе за техничку и професионални способност у укупном маскималном износу од 20.000,00 КМ, из разлога јер је предвидио закључење оквирног споразума на период од 3 године, а при том укупна процијењена вриједност набавке износи 60.000,00 КМ.

На основу наведеног жалбени навод је **основан.**

У **другом жалбеном наводу** жалилац наводи да Уговорни орган кроз покритериј за оцјену понуда бодује "вријеме одзива", да се наведене одредбе сачињене супротно одредбама члана 3. став (1) Закона о јавним набавкама којим је прописано: "Уговорни орган дужан је да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег кориштења јавних средстава у вези с предметом набавке и његовом сврхом", те уговорни орган има, на закону засновану, могућност да одреди рок завршетка одређеног посла, отклањања квара у конкретном случају, међутим спорно је оно што је уговорни орган одредио као рок одзива на позив, бодовање наведеног рока није у вези са предметном набавке..

Уговорни орган у изјашњењу наводи да је Уговорни орган је одредио критериј за додјелу уговора у складу са чланом 64. Став (2) Закона о јавним набавкама БИХ а који гласи:

"Уговорно тијело дужно је критериј економски најповољније понуде разрадити у тендерској документацији, на начин да утврди и детаљно разради поткритерије за оцјену сукладно с природом и сврхом конкретног предмета набаве. **Поткритерији могу бити: квалитета предмета набаве, цијена, техничка способност предмета набаве, функционалне и еколошке особине, оперативни трошкови, економичност, постпродајни сервис и техничка помоћ, рок испоруке или рок за извршење и си., уз обвезу да се у тендерској документацији утврди прецизна методологија вредновања сваког поткритерија".**

Сходно напријед цитираном, а у вези са тачком 19. Тендерске документације Уговорни орган је одредио подтритериј који је у складу са законом те је дата прецизна методологија вредновања захтјеваног поткритерија. Оваким жалбеним наводом жалитељ покушава тендерску документацију прилагодити себи, а што би имало ограничавајући карактер за остале потенцијалне понуђаче. Жалитељ такође није понудио нити један доказ за тврдње које истиче у овом као и осталим жалбеним наводима, а исто је дужан учинити у складу са чланом 102. Закона о јавним набавкама БИХ.

Овај орган је увидом у тендерску документацију предметног поступка јавне набавке утврдио да је уговорни орган тачком 19. ТД (Критериј за додјелу уговора) ТД под тачком 2. прописао слиједеће:

Вријеме одазива на сервисну интервенцију

Максимално допуштено вријеме одазива је 24 сати. Максималан број бодова [10] ће се додијелити добављачу који је понудио најкраће вријеме одазива на сервисну интервенцију, док ће други добављачи стога добити мањи број бодова у складу са сљедећом скалом бодова:

a) Одазив у року од 0 - 4 сата: 10 бодова

b) Одазив у року од 4h 1мин - 8 сати: 7 бодова

c) Одазив у року од 8h 1мин - 12 сати: 5 бодова

d) Одазив у року од 12h 1мин -16 сати: 3 бода

e) Одазив у року од 16h 1мин - 24 сата: 1 бод

[10] - број бодова који је додијељен добављачу који је понудио најкраће вријеме одазива на интервенцију

Чланом 64. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама је прописано:

(1) Уговорни орган додјељује уговор на основу једног од сљедећих критеријума:
а) економски најповољнија понуда; или
б) најнижа цијена.
(2) Уговорни орган је дужан да критеријум економски најповољније понуде разради у тендерској документацији, на начин да дефинише и детаљно разради поткритеријуме за оцјену у складу са природом и сврхом конкретног предмета набавке. Поткритеријуми могу бити: квалитет предмета набавке, цијена, техничка способност предмета набавке, функционалне и еколошке карактеристике, оперативни трошкови, економичност, постпродајни сервис и техничка помоћ, рок испоруке или рок за извршење и сл., уз обавезу да се у тендерској документацији утврди прецизна методологија вредновања сваког поткритеријума.

Наиме, с обзиром да је уговорни орган прописао критериј за додјелу уговора - економски најповољнија понуда, поступио је у складу са чланом 64. став (2) Закона о јавним набавкама, на начин да је за подкритериј вријеме одазива на сервисну интервенцију, утврдио прецизну методологију вредновања.

Наиме, чланом 64. став (2) Закона о јавним набавкама прописани су подкитеријуми економски најповољније понуде, али исти нису ограничени, те уговорни органи могу прописати и друге подкритеријуме уз обавезу да се у тендерској документацији утврди прецизна методологија вредновања сваког поткритеријума.

На основу наведеног, овај жалбени навод је **неоснован.**

У **трећем жалбеном наводу** жалилац наводи да сервисирање фискалних уређаја и

рачунара треба посматрати и проводити као два одвојена поступка набавке.

Уговорни орган у изјашњењу наводи да је уговорни орган на основу Закона о јавним набавкама БИХ посједује дискредиционо право да проводи поступке јавних набавки у складу са својим потребама. Предметни поступак јавне набавке је планиран Планом јавних набавки за 2021. годину на наведени начин из разлога јер су услуге сервисирања фискалних уређаја и рачунара уско везане и недјељиве. Предметни поступак јавне набавке је на исти начин провођен и 2018. године те нити један понуђач као ни надлежене институције нису имале сличних примједби. Надаље жалитељ није понудио нити један доказ којима доказује своје тврдње, а што је дужан учинити у складу са чланом 102. Закона о јавним набавкама БИХ, већ је понудио паушалне наводе којима директно нарушава дискредициона права уговорног органа. Мишљења смо да потенцијални понуђач оваким жалбеним наводима покушава тендерску документацију прилагодити себи, а што би за посљедице имало ограничење других потенцијалних понуђача, док би уговорни орган добио неквалитетне услуге које се неби могле извршавати у захтјеваним роковима. Сходно наведеном овај жалбени навод је неоснован.

Разматрајући жалбени навод, овај орган смтара да је исти **неоснован**, јер је предмет јавне набавке сервисирање фискалних уређаја и рачунара, те је из кодова и назива из JPJH који су наведени у обавјештењу о набавци неспорно да се ради о сродним предметима.

На основу наведеног, овај жалбени навод је **неоснован.**

Неоснован је четврти жалбени навод жалиоца у коме наводи да тендерска документација не садржи ознаку и назив из JPJH-а чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 53. став (3) тачка ц) Закона о јавним набавкама, јер је овај орган увидом и тендерску документацију утврдио да су тачки 6. наведене ознаке из JPJH, те је увидом у обавјештење о набавци број: 82-1-2-196-3-84/21 од 09.07.2021. године, које је саставни дио тендерске документације утврђено да су истом наведени и ознаке и називи из JPJH.

У **петом жалбеном наводу** жалилац наводи да је из Образцу за цијену видљиво да исти не садржи количинске спецификације за одржавање уређаја чиме је уговорни орган поступио супротно одредбама члана 53. став (3) тачка д) Закона о јавним набавкама. Образац за цијену понуде не садржи ни мјерне јединиц, те да је на основу овако сачињеног обрасца немогуће је дати понуду.

Уговорни орган и изјашњењу наводи да је поступио у складу са тачком 4. став (5) Упутства, а у којој је нормирано да у изузетним случајевима када уговорни орган није у могућности дефинисати ни тачну ни оквирну количину предмета набавке, онда се одређује максималан износ предвиђен за оквирни споразум са пописом роба или услуга које ће се набављати, али да сви уговори закључени на темељу оквирног споразума збирно не могу прећи утврђени максимални износ оквирног споразума.

Разматрајући жалбени навод, овај орган сматра да је исти **неоснован**, јер је по мишљењу овог органа уговорни орган поступио у складу са чланом 4. став (5) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, а којим је прописано:

„У изузетним случајевима када уговорни орган није у могућности дефинисати ни тачну ни оквирну количину предмета набавке, онда се одређује **максималан износ предвиђен за оквирни споразум са пописом роба или услуга које ће се набављати, али да сви уговори закључени на темељу оквирног споразума збирно не могу прећи утврђени максимални износ оквирног споразума.**"

Жалилац предметном жалбом захтјева накнаду трошкова по пуномоћнику/адвокату у износу од 1.053,00 КМ.

С обзиром да се усваја жалба овај орган у складу са чланом 105. став (2) ЗУП-а и примјеном Тарифног броја 3. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске" број: 68/05), усваја и захтјев жалиоца за накнаду трошкова за састав жалбе по адвокату у износу од 450,00 КМ, паушал 25% у складу с тарифним бројем 12. АТРС у износу од 112,50 КМ, ПДВ 17 % у износу од 95,62, што укупно износи 658,12 КМ, док се у преосталом дијелу постављени захтјев жалиоца одбија као неоснован.

Одлука о висини трошкова, донешена је и утврђена примјењујући тарифни број 3. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у РС, који прописује накнаду у непроцјењивим предметима, састав жалбе у управном поступку, 150 бодова увећано за 50% за састав правног лијека и паушал у складу с тарифним бројем 12. АТРС. Овај орган своју одлуку је донио у складу са ставом Суда БиХ изнесеним у Пресуди број: S1 3 U 023495 16 U од 16.3.2018. године, а потврђеним у Пресуди апелационог управног вијећа Суда БиХ број: S1 3 U 023495 18 Uvp.

На основу свега напријед наведеног, примјеном одредби члана 93. став (7), члана 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама одлучено као у дипозитиву овог Рјешења.

Повратуплаћених средстава на име накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу од 500,00 КМ извршиће се на основу посебеног рјешења овог орган, у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и повратанакнада прописаних чланком 108. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ" број: 86/14).

Поука о правном лијеку:
Ово рјешење је коначно и извршно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
мр. сци. Амир Хаџиомеровић

Доставити:
- Градпром д.о.о. Србац, заступан по пуномоћнику Мили Антонићу, адвокату из Бања Луке
- КЈКП „Рад“ д.о.о. Сарајево
- Евиденција
- а/а